

V jiném vesmíru to jistě vyšlo

Superhrdinský film **Doctor Strange v mnohovesmíru šilenství** sází na spolehlivé herecké schopnosti Benedicta Cumberbathe a na atraktivní koncept paralelních světů. Ve využití obojího má nicméně rezervy.

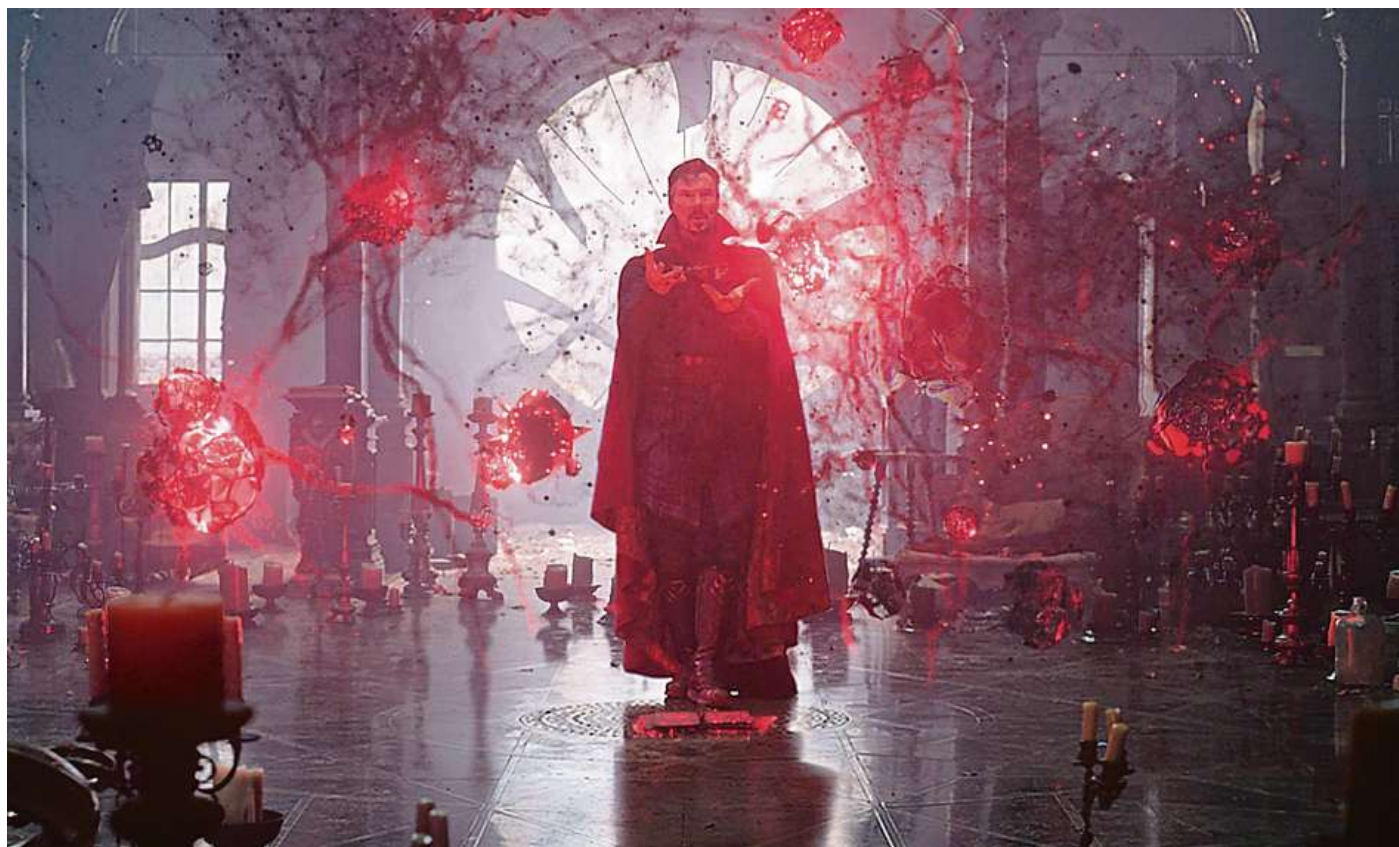
MARCEL KABÁT

Pokračování samostatných filmových dobrodružství doktora Strange, někdejšího špičkového chirurga, z nějž se po autohavárii a následné transformaci stal mocný čaroděj, bylo na stole už po vstřícném přijetí prvního snímku Scotta Derricksona z roku 2016. Derrickson měl v natačení pokračovat, ale jak to u velkorozpočtových dobrodružství nezdáka bývá, „tvůrčí neshody“ rozhodly jinak. Vzešla z toho příležitost pro comeback režiséra Sama Raimiho, který pro změnu v roce 2010 přišel o možnost natočit pro Sony Pictures čtvrtého *Spider-Mana* s Tobeyem Maguirem.

Výsledek Raimiho nového zapojení do komiksové velkovýroby (tentokrát pod všeobjímajícími křídly společnosti Disney) měl mít premiéru už před rokem, zdržela ji ovšem pandemie a posunutá premiéra filmu *Spider-Man: Bez domova*, jehož děj novému *Dr. Strangeovi* předchází a úspěšně se v něm rozvíjí koncept alternativních realit. (Díky tomu tam také dochází k zábavnému „smíření“ novějších Spider-Manů s tím od Raimiho).

Ničivá touha po dětech

Nejnovejší výstup marvelovského univerza budí naděje mj. právě díky tomuto příbuzenství s posledním *Spider-Manem* a ještě je povzbuzuje slibným názvem *Doctor Strange v mnohovesmíru šilenství*. Kdo se ale bude těšit na něco opravdu „šilného“, může být trochu zklamán relativní usedlostí dobrodružství, jež čaroděj proží-

Čára a kouzla. Doktor Strange je mezi ostatními superhrdiny výjimečný zdrojem své síly.

FOTO FALCON

vá. Nehledě k tomu, že opravdu důležitými postavami snímku jsou spíš Strangeovy souputnice. Jednak jeho někdejší partnerka Christine, která se ovšem hned zkraje příběhu vdává za jiného, a především pak Wanda Maximoffová neboli Scarlet Witch známá z příběhů o Avengers.

Další hlavní postavou je hispánská dívka jménem America Chavezová, jež pochází z jiného vesmíru, kde ji vychovávaly dvě matky. Ta má (kromě pokrokového kádrového profilu, který způsobil zrušení distribuce filmu v Saúdské Arabii) schopnost cestovat mezi různými světy. Toho by ráda využila Scarlet Witch, jež sní o tom, že vychovává dva roztomilé chlapečky, ale pravda je to pouze v jiných vesmírech. Proto se touží zmocnit cestovatelky Ameriky, přesunout se díky ní do nějakého jiného

vesmíru a zaujmout roli tamní Wandy. Té by to ovšem nic dobrého nepřineslo.

Vykolejená touha po mateřství přivede Scarlet Witch k temné magii a cestě přes mrtvolu (která byla v představách tvůrců možná strašidelnější než ve výsledku), Doctor Strange a jeho spojenci se jí snaží ve zkáze zabránit. Sám Strange se ale ocitne na hraně temnoty a zkázy, vyskytuje se v různých alternativních podobách, přičemž (jak je vidno i v traileru) jednou chvílí vypadá jako zombie, což je nakonec vůbec nejzdařilejší a nejtípnější pasáž filmu.

Samotné přesuny mezi jednotlivými světy ovšem nenaplnují očekávání vyvolané jedinou opravdu „šilnou“ sekvencí různých bizarních možností. Snímek sice využívá některých žertovných příležitostí, které koncept nekonečných

variací poskytuje, ale opravdu se odvázat nedokáže a z nekonečna si vybírá dost úzký a nepřilíhající výsek. Prolínající se dobrodružství v různých vesmírech mají ve výsledku co dělat, aby utvořila jeden obstojný příběh.

Možnosti i limity

Příslušnost k marvelovskému univerzu dodává novému *Dr. Strangeovi* možnosti odkazů, vnitřních vtipů či zapojení postav, které mohou pro někoho představovat senzací. Na druhé straně jsou některé povinné úlitby svazující a příliš vnucují divákům firemní dějepis.

Benedict Cumberbatch tentokrát už nemá příležitost rozehrát rozpor mezi skeptickým lékařem a okouzleným kandidátem tajemných nauk, musí si vystačit jen s rozdílnými variantami čaroděje. Některé z nich jsou o něco citlivěj-

ší a skromnější či naopak pragmatictější a sebevědomější než jiné, ale bez zmiňované zombie podoby by byl jeho rejstřík trochu fádni. Plasticitu titulní postavy rozhodně nezachraňuje romantická rovina snímku, kde dva lidé ve středním věku stále nevědí, zda jsou do sebe zamilovaní, či co vlastně.

Poselství, jež nový *Dr. Strange* přináší, nicméně praví, že co není dokonale v jednom vesmíru, může být vydařenější v jiném. A určitě existuje i takový vesmír, kde je nový film Sama Raimiho perfektní.

Doctor Strange v mnohovesmíru šilenství USA 2022

Režie: Sam Raimi
Hrají: Benedict Cumberbatch, Elizabeth Olsen ad.
Premiéra 4. 5.

Vzpouza v Bílé Vodě

MILAN UHDE
spisovatel
a dramatik

NÁPADNÍK

Očekávání, kterým jsem v této rubrice nedávno doprovodil rozhovor Kateřiny Tučkové s Miroslavem Balaščíkem v dubnovém Hostu a které jsem vyjádřil v souvislosti s jejím novým románem, naplnila Bílá Voda podle mě velmi šťastně. Na rozdíl od próz založených na vyprávění o minulých událostech hodných připomenutí, ale uzavřených vyzněním ve své době, předložila autorka široce rozvětvený děj, který sahá od středověkých motivů až k současnosti a svým rebelským závřením ji hluboce zasahuje.

Na první pohled jde o příběh žen decimovaných nejen smrtelným režimním útlakem, ale i uspořádáním světa, který představuje diktatura rodiny a mužský teror, opřený o vítěz a přesvědčené pojetí lidských vztahů. Revoltu umístila Tučková mezi internované řeholnice, u nichž se předpokládá pokora a smír s postavením, které určil Bůh. Vzchopí se k ní protagonistka, odvážná a důsledná kněžka, a některé její družky, vedle nich s nimi však i několik mužů. Po otřesných mezních zkušenostech všechny vede snaha po ozdravení, které najdou v osobním prožitku víry.

Stanou se součástí tajné církve a usilují o návrat k Ježíšovi, který se družil s vyvrženými členy společnosti. Jeho odkaz biskupští redaktori Evangelii přepracovali v konstrukci, jejíž princip tvoří absolutní poslušnost. Spjali ji s mocí a udělili si právo trestat, vylučovat a hubit hledače pravdy. Revoluční postoj podzemních vyznavačů nové teologie proto katolická hierarchie v duchu svých dogmat odmítla.

Vzpouza, k níž se z pádu na dno pozvedly ztracené existence, zachráněné v čínorodém společenství kolem kláštera v Bílé Vodě, překračuje meze věroučného konfliktu. Má sociální cíl: důstojný a svobodný život. Její obraz znamená mimořádné dílo nejen v českém kontextu.

Barenboim Pražské jaro nezahájí

PRAHA Za týden začíná 77. ročník Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro – zahajovacího koncertu se jme pozoruhodně těleso West-Eastern Divan Orchestra složené z mladých izraelských a arabských hudebníků. *Mou vlast* však kvůli nemoci nebude dirigovat očekávaný Daniel Barenboim, zakladatel souboru, ale jeho mladý kolega Thomas Guggeis (28).

Mimořádným programovým činem bude *Koncert pro Ukrajinu* zařazený 2. června v kostele sv. Šimona a Judy. Komorní soubor Kyjevští sólisté se v Praze zastaví po vystoupeních v Itálii, Švýcarsku, Německu, Švédsku, Norsku a pobaltských zemích. „Chceme tyto koncerty věnovat našim rodinám, naší zemi a naší armádě, která bojuje za demokracii na celém světě.“ uvedl houslista Anatolij Vasylikivskij.

Pražský primátor Hříb včera mimo jiné potvrdil, že v těchto dnech byla uzavřena mezinárodní architektonická soutěž na stavbu nového pražského koncertního sálu Vltavská filharmonie. Vítezný projekt bude vyhlášen 17. května.

5v

Nelson s trochou pomoci přátel

Oficiálně sedmdesáté druhé studiové album *A Beautiful Time* vydal v den svých osmdesátých devátých narozenin veterán country Willie Nelson. Je to možná neuvěřitelné, ale ani tato deska nemá žádnou zásadní chybu.

ONDŘEJ BEZR

Věk umělce by neměl být kritériem hodnocení jeho díla, výjimku ale můžeme udělat u extrémů, ať už na začátku, nebo konci životní úsečky. Ale hyperaktivní Nelson je skutečná hudební věc Makropulos. Nejenže vydává jedno album za druhým (v loňském kalendářním roce dokonce dvě), ale hlavně si všechna drží jasnou latku. A to ať jde o standardní písničkové nahrávky, nebo ucelené projekty, jako jsou třeba jeho pocty autorům z Velkého amerického zpěvníku.

A Beautiful Time je normální řádovka s novými, zčásti autorskými Nelsonovými songy (napsanými společně s producentem desky Buddym Cannonem), zčásti písněmi napsanými nashvilleckou smetánkou (Chris Stapleton, Rodney Crowell, Shawn Camp ad.) a dvěma coververzemi zcela odjinud. Což u Nelsona, který se zásadně neuzavírá žádným vlivům a stejně tak je ctěn fanoušky rozlič-

ných žánrů od alternativistů a punkerů po rockery a jazzmany, není nic nového.

Tentokrát zvolil k přezpívání jednu z perel Leonarda Cohena *Tower of Song*, již vtiskl krásně temný výraz, a ve spolupráci s mistrovskou kapelou a produkcí vytvořil silné hudební předivo, a jeden z velkých hitů Beatles *With a Little Help from My Friends*. V poněkud šramlovité, countryové verzi zřetelně Nelsona inspiro-

val zejména textově, protože ona přátelská pospolitost je příznačná pro skoro celou jeho kariéru na hudební scéně i na nekonečných muzikantských cestách.

Na to téma ostatně zpívá i v titulní písni *A Beautiful Time*, totiž o tom, jak je pro muzikanta jeho zrna život na turné životodárný a vlastně i v pozdním věku pořád romantický – ostatně v tomto ohledu je tato píseň bliženkyní jednoho z Nelsonových největ-

ších hitů *On The Road Again*, jedné z nejslavnějších a nejhranějších country písní vůbec.

Nechodím na pohřby

Přestože Nelsonův hlas téměř nedoznává věkem zásadních změn, jeho styl je sice samozřejmě „vyprávěcí“, ale to byl vždy a třeba do rozsahových eskapád se nikdy nepouští, obsahově jeho poslední písňová alba věk reflektují a nadnášejí témata, odpovídající

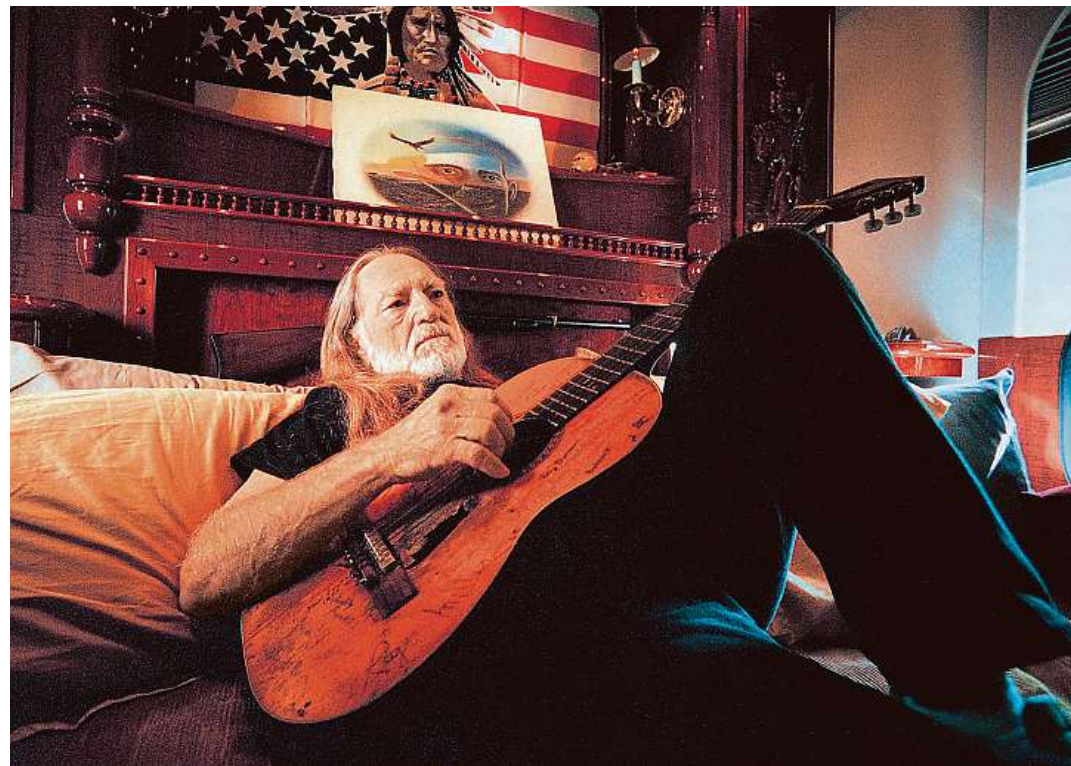
věku, ohlížení se zpět, ba i jisté formě účtování, byť vždy velmi citlivě, vkusně a s nadhledem.

Platí to i pro *A Beautiful Time*, kdy například v písni *I Don't Go to Funerals* vysvětluje, proč nechodí na pohřby, a těší se, jak se jednou sejde na velké muzikantské párty se svými přáteli a kolegy Johnem (Cashem), Merlem (Haggardem), Waylonem (Jenningsem) či Patsy (Clineovou) a dalšími.

Ve starém muži samozřejmě nevyhasl ani citový život (a jeho vyjádření se nestává karikaturou, jako se to bohužel občas stává i o dost mladším zpěvákům). Vzpomíná na staré lásky (první singl alba *I'll Love You Till The Day I Die*) a zpívá i té současně (závěr alba *Leave You With A Smile*). Ve stáří si jistě nelibuje, mládí postrádá, ale zároveň ujišťuje, že „stará kytara zní lépe“ (*Dusty Bottles*), což je nejen hezká metafora, ale zároveň narážka na Nelsonovu legendární akustickou kytaru zvanou Trigger.

Na tu už hraje na albu jen zřídka, nejspíše na zmíněném prvním singlu, jeho prsty patrně už nejsou tak ohebné, aby uhrály typické mexikánsko-reinhardtovské doprovody, natožpak sóla. Od brilantní a stylové hry na nástroje má ale naprosto jistou a ostřílenou kapelu, která jeho pěveckou jistotu na tomto výběrním albu ještě násobí.

Willie Nelson: A Beautiful Time
vyd. Legacy Recordings 2022

Veterán psanecké country Willie Nelson každým albem potvrzuje svoji výjimečnost

FOTO LOST HIGHWAY RECORDS